

FAQ - Versterking IKB PSB

Antwoorden op de meest gestelde vragen

Versie 3 – januari 2020

Voedsel en voedselveiligheid staat volop in de belangstelling. Mensen zijn steeds kritischer op hun voedsel en consumenten bewuster. Producenten - van toeleverancier tot pluimveehouder en van handel tot verwerking - mogen hun ogen hier niet voor sluiten. Want als we het vertrouwen beschamen, zetten we afzetmarkten op het spel en beschadigen we het imago van de Nederlandse pluimveesector.

Ooit is IKB in het leven geroepen met het oog op verbetering van bedrijfshygiëne en salmonellabestrijding. Echter, IKB streeft naar een hoger kwaliteitsniveau, om zo het kwaliteitssysteem toekomstbestendig te maken en om het risico op crises in de toekomst te verkleinen, zoals de fipronil crisis in de eiersector (2017). Om dit te bereiken worden IKB Ei (legsector), IKB Kip (pluimveevleessector) en IKB PSB (pluimveeservicebedrijven) versterkt. Zodat we blijven werken aan het vertrouwen in de Nederlandse pluimveeproducten, met daarbij een goed imago van kip en ei.

Om dat te kunnen waarmaken zijn extra activiteiten en extra (financiële) middelen nodig. Er wordt daarom ook meer van IKB-deelnemers gevraagd en de deelnemersbijdrage voor 2020 is aanzienlijk verhoogd. Hieronder vindt u de meest gestelde vragen over IKB PSB en de daarbij behorende antwoorden.

Vragen over versterking IKB PSB

Wat is de aanleiding voor versterking IKB PSB?	3
Wat was IKB PSB tot nu toe?	3
Wat houdt dat in, een versterking van IKB PSB?	3
Inkomende stromen worden extra geborgd. Wat houdt dit in?	4
Wat zijn inkomende stromen?	4
Er wordt onder andere geïnvesteerd in ondersteuning van de pluimveeservicebedrijven. Wat houdt dat in?	4
Er is een meldpunt IKB ingesteld. Wat houdt dit in?	5
Wat heeft een IKB PSB-deelnemer aan het versterken van IKB?	5
Waarom zou ik nog deelnemen aan IKB PSB, met de toenemende eisen? Er zijn collega's die helemaal niet aan IKB deelnemen.	5
Hoe is de structuur van IKB PSB versterkt?	5
Verandert er voor deelnemers ook iets op het eigen bedrijf?	6
Hoe gaan de versterkte IKBs, een herhaling van de Fipronil-affaire voorkomen?	6
Worden de veranderingen en strengere eisen ook naar de burger en consument gecommuniceerd?	6
Hoe worden de kosten bepaald?	7
Waarom stijgen de tarieven?	7
Wat zijn de kosten voor IKB PSB?	7
Wat krijgen deelnemers er voor terug?	7
Waarom betalen IKB-deelnemers mee aan het professionaliseren van de organisatie?	8
Wat is de Nederlandse pluimveesector zonder de IKB's?	8

Wat is de aanleiding voor versterking IKB PSB?

De pluimveeservicebedrijven willen lering trekken uit de gebeurtenissen van 2017 in de eiersector. Bovendien geven de aanbevelingen die de Werkgroep Versterking Zelfregulering Eierketen (WVZE) deed in het rapport '[In actie voor de toekomst van het Nederlandse ei](#)' en het rapport '[Onderzoek fipronil in eieren](#)' van de Commissie Sorgdrager aanleiding om actie te ondernemen.

Wat was IKB PSB tot nu toe?

Voorheen was IKB PSB vooral gericht op verbetering van bedrijfshygiëne, dierenwelzijn, informatievoorziening naar pluimveehouders en arbeidsgerelateerde zaken via NEN 4400. Daar is de organisatie beperkt op ingericht. Echter, er wordt meer van IKB verwacht. De borging van voedselveiligheid moet meer prioriteit krijgen en breder worden opgepakt.

Wat houdt dat in, een versterking van IKB PSB?

IKB PSB wordt versterkt op de volgende vijf thema's.

1. Voedselveiligheid van eieren en kippenvlees - door verantwoord en geborgd gebruik van middelen op pluimveebedrijven (inkomende stromen);
2. Ondersteuning van pluimveeservicebedrijven - door bereikbaarheid via het serviceloket, nieuwsbrieven en informatie op de websites;
3. Signalering en afhandeling van incidenten - bij het meldpunt IKB kan iedereen, ook anoniem, terecht voor het melden van vreemde situaties of mogelijke misstanden. Door tijdig signalen op te vangen hoopt IKB incidenten te voorkomen. U kunt het meldpunt bereiken via het mailadres meldpuntikb@avined.nl of via telefoonnummer 088-9884390.
4. Toezicht op Certificerende Instantie – door het geven van instrumenten voor de Adviescommissie IKB PSB om toezicht te houden op het werk van de Certificerende Instantie.
5. Borging van IKB PSB, structuur en acceptatie ketenborging.nl - door het versterken van de structuur en door aanmelding en acceptatie bij ketenborging.nl. Op deze wijze borgen we bijvoorbeeld dat de controle en beoordeling bij alle bedrijven gelijkwaardig is en dat we onafhankelijk werken.

Verbeteringen

Daarnaast zijn in 2019 ook [voorbeeldwerkinstructies](#) beschikbaar gekomen, is de deelnemersovereenkomst herzien en opnieuw afgesloten, is de manier van het plannen van de fysieke controle bij laadbedrijven verbeterd en is er vaker gecommuniceerd naar de deelnemers.

In 2020 zullen bovenstaande thema's nog verder worden uitgerold en uitgewerkt. Het gaat dan bijvoorbeeld om:

- verder borgen van inkomende stromen (laatste 10% 'weesmiddelen');
- deelname aan Ketenborging.nl;

- eerste aanzet tot verbeteren en/of wijzigen van controlesystematiek PSB-activiteiten enten, plaagdierenbeheersing, ontsmetten en reinigen.

Ook zal worden ingezet op het delen van kennis vanuit de pluimveeservicebedrijven met controleurs (IKB PSB, IKB Kip en IKB Ei) met als doel de controles bij de drie IKB-systemen te verbeteren.

Ketenborging.nl

Eind 2019 heeft IKB PSB zich aangemeld bij Ketenborging.nl. Ketenborging.nl is een initiatief van de Taskforce Voedselvertrouwen. Deze Taskforce werd in maart 2013 opgericht door de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) en de staatssecretaris Economische Zaken (EZ) naar aanleiding van het paardenvleesschandaal. De overheid en het bedrijfsleven hebben criteria opgesteld. IKB PSB richt zich erop om in 2020 geaccepteerd te zijn bij Ketenborging.nl.

Inkomende stromen worden extra geborgd. Wat houdt dit in?

Om de borging van inkomende stromen binnen IKB te verbeteren wordt een analyse gemaakt van de diverse stromen, de risico's en de mogelijke borging. Op die manier wordt nog duidelijker welke middelen pluimveehouders en pluimveeservicebedrijven veilig kunnen gebruiken. Bij de versterking van IKB PSB is 90% van de inkomende stromen al geborgd, voor de laatste 10% 'weesmiddelen' wordt in 2020 verdere uitwerking gegeven.

Wat zijn inkomende stromen?

Denk bij inkomende stromen aan onder andere diervoeders, reinigingsmiddelen, ontsmettingsmiddelen, diergeneesmiddelen, bestrijdingsmiddelen voor plaagdieren en toevoegingen door het drinkwater.

Er wordt onder andere geïnvesteerd in ondersteuning van de pluimveeservicebedrijven. Wat houdt dat in?

Er is een serviceloket opgericht waar pluimveeservicebedrijven en andere ondernemers in de pluimveeketen terecht kunnen met vragen over de kwaliteitsregelingen en wet- en regelgeving, maar ook over het gebruik van producten en middelen. Het serviceloket is te bereiken via het telefoonnummer 088 – 998 4340. Daarnaast is IKB PSB ook per e-mail bereikbaar via info@ikbpsb.nl.

Er is een meldpunt IKB ingesteld. Wat houdt dit in?

Bij het meldpunt IKB kan iedereen via het mailadres meldpuntikb@avined.nl of eventueel anoniem via het telefoonnummer 088 - 998 4390, terecht voor het melden van vreemde situaties of mogelijke misstanden. Het meldpunt IKB heeft in de afgelopen twee jaar meerdere meldingen ontvangen, waarna er acties zijn uitgezet door de betreffende IKB's. Zo nodig worden daarvoor externe experts ingeschakeld. Hoe eerder zaken in beeld zijn en kunnen worden onderzocht, des te minder kans er is op een crisis die zich als een olievlek uitbreidt.

Wat heeft een IKB PSB-deelnemer aan het versterken van IKB?

IKB Kip en IKB Ei nemen diensten af die pluimveeservicebedrijven (PSB bedrijven) leveren, zoals het laden van pluimvee naar de slacht of het ontsmetten en reinigen van stallen. Daarmee spelen PSB bedrijven een belangrijke directe dan wel indirecte rol bij de productie van eieren en pluimveevlees. Het versterken van IKB levert een belangrijke bijdrage aan het behouden van het consumentenvertrouwen, maar ook aan de kwaliteit van Nederlandse eieren en kipproducten. Daarmee verhoogt en behoudt de deelnemer zijn licence to produce.

Waarom zou ik nog deelnemen aan IKB PSB, met de toenemende eisen? Er zijn collega's die helemaal niet aan IKB deelnemen.

Het versterken van IKB levert een belangrijke bijdrage aan het behouden van het consumentenvertrouwen, maar ook aan de kwaliteit van Nederlandse eieren en kipproducten. Daarmee verhoogt en behoudt de deelnemer zijn licence to produce. Bovendien kunt u zonder IKB-certificaat aan aanzienlijk minder partijen uw diensten kwijt. Een ander belangrijk argument is dat IKB PSB samenwerkt met een Adviescommissie waarin de diverse stakeholders zijn vertegenwoordigd. Een groot deel wordt gevormd door vertegenwoordigers van de diverse deelnemers. Op deze wijze kan de sector dus ook zelf sturing geven aan de eisen en zijn deelnemers minder overgeleverd aan acties vanuit de wetgever of aan beheerders van buitenlandse kwaliteitsschema's.

Hoe is de structuur van IKB PSB versterkt?

IKB PSB heeft gewerkt aan een meer onafhankelijke besluitvorming. De adviescommissie IKB PSB, waarin alle betrokkenen zijn vertegenwoordigd, geeft adviezen en doet voorstellen over wijzigingen binnen IKB PSB. De heer Adam Sneep is benoemd tot nieuwe onafhankelijke voorzitter van de Adviescommissie IKB PSB.

Tevens heeft de branchevereniging voor de pluimveeservicebedrijven, de Nederlandse Vereniging van Pluimvee Service Bedrijven (NVPSB), zitting gekregen in het Centraal College van Deskundigen (CCvD) van IKB Ei en IKB Kip.

Verandert er voor deelnemers ook iets op het eigen bedrijf?

Een groot deel van de versterking vindt ‘achter de schermen’ plaats. Zaken die veranderen/veranderd zijn voor de deelnemer op hun eigen bedrijf zijn onder meer:

- Onaangekondigde controles structureler uitvoeren
 - Extra eisen van gebruik van gereguleerde / geborgde producten en middelen
 - Extra aandacht op het bedrijf op het gebied van voorkomen voedsel fraude
 - Meldplicht in het geval van voorkomende incidenten op het eigen bedrijf
-

Hoe gaan de versterkte IKBs, een herhaling van de Fipronil-affaire voorkomen?

Hoe graag we dat ook zouden willen, garanderen dat er geen nieuwe affaire komt, kunnen we niet. Uiteraard wordt wel alles op alles gezet om de kans op een fipronil-affaire (of welke affaire dan ook) in de toekomst te verkleinen. Versterking op de vijf thema's draagt daar absoluut aan bij. De versterking is nog in volle gang, maar op dit moment speelt het meldpunt IKB een belangrijke rol om tijdig incidenten te kunnen signaleren. Door tijdig signaleren van (mogelijke) problemen kan in ieder geval voorkomen wordt dat een probleem uitgroeit tot een crisis die zich, als een olievlek, steeds verder uitbreidt.

Worden de veranderingen en strengere eisen ook naar de burger en consument gecommuniceerd?

De communicatie is vooral gericht op deelnemers aan IKB en de afnemers van IKB producten. Burgers en consumenten zullen de veranderingen met name meekrijgen via (social) media die aandacht besteedt aan de onderwerpen gerelateerd aan de pluimveevlees en eierketen. Bijvoorbeeld door debatten die plaatsvinden in de Tweede Kamer.

Door middel van het [actieplan voedselveiligheid](#) wordt de Tweede Kamer halfjaarlijks op de hoogte gehouden over de uitvoering van de aanbevelingen die de onderzoekscommissie Sorgdrager heeft gedaan richting de Ministeries, NVWA, NCAE en eiersector en pluimveeservicebedrijven.

Hoe worden de kosten bepaald?

Jaarlijks wordt door de Adviescommissie gekeken naar de acties voor komend jaar. Op basis van deze plannen worden de kosten en de deelnemersbijdrage bepaald. IKB PSB heeft geen winstoogmerk en via de betrokkenheid van de diverse sectororganisaties wordt ook steeds toezicht gehouden op een efficiënte uitvoering. Zowel op kosten- als op inhoudelijk gebied.

Waarom stijgen de tarieven?

Om het vertrouwen in onze producten zeker te stellen, nemen we maatregelen. Door IKB PSB te versterken, zorgen we voor een bredere licence to produce, versterken we de concurrentiepositie en verkleinen we de kans op crises. Ook het toevoegen van extra garanties aan onze producten leveren hier een bijdrage aan. Om dit te bereiken is een flinke aanpassing van het kwaliteitssysteem nodig. Een hoger kwaliteitsniveau vraagt om extra menskracht, extra activiteiten en extra middelen. Dit leidt tot stijging van de tarieven. Daarnaast is het gewenst/noodzakelijk om in stappen een reserve op te bouwen naar 50% van het jaarbudget. Een deel van de verhoging (€150,-) is specifiek bedoeld voor de opbouw van de reserves.

Wat zijn de kosten voor IKB PSB?

IKB PSB

IKB PSB-deelnemers	Deelnemersbijdrage 2019	Deelnemersbijdrage 2020
Per certificaat voor:		
• Entbedrijven		
• Laadbedrijven		
• Plaagdierenbeheersingsbedrijven	€475,-	€750,-
• Ontsmettingsbedrijven		
• Reinigingsbedrijven		
• Snavelbehandelingsbedrijven		

Wat krijgen deelnemers er voor terug?

Het versterkte IKB streeft een hoger doel na, namelijk voedselveiligheid. Waar voorheen sprake was van een beperkte scope, vooral gericht op hygiëne, dierwelzijn en borging van arbeidsomstandigheden, beslaat IKB vanaf 2019 een bredere scope en betere garanties voor afnemers. Dit gebeurt op vijf thema's:

1. voedselveiligheid;
2. ondersteuning van IKB-deelnemers;
3. structuur, governance en acceptatie ketenborging.nl;
4. toezicht op Certificerende Instantie;
5. signalering en afhandeling van incidenten.

Waarom betalen IKB-deelnemers mee aan het professionaliseren van de organisatie?

De IKB's zijn van de Nederlandse pluimveevlees- en eierketen. Samen moeten we de organisatie professionaliseren om de afzet van pluimveeproducten zeker te stellen. Daar hebben alle schakels in de pluimveesector baat bij en wordt om die reden ook sectorbreed gedragen. Kortom, samen bouwen aan vertrouwen.

Wat is de Nederlandse pluimveesector zonder de IKB's?

Een sector zonder garanties van veilige voedselproducten, terwijl dat een must is om consumentenvertrouwen te hebben en te houden. Daarmee helpt IKB haar deelnemers aan de *licence to produce*. Bovendien dragen de IKB's zorg voor controlemogelijkheden bij het uitbreken van een crisis en zorgen zij voor een eenduidig geluid richting de overheid, inclusief de NVWA.